Soldattorp under Skaftnäs. FOTO

82

SKAFTNÄS soldattorp

1686-1692 hade roten nr 142 av överstelöjtnant Zachris Rosbachs kompani av Jönköpings regemente
från 1693 hade roten nr 87 av Mo härads kompani vid Jönköpings regemente
Rusttjänsten upphörde 1/1 1886, och roten indrogs till gevärshantverkare

Det gamla soldattorpet låg 450 m nordost om gården på Torpagärde. Gamla knektstugan, som var 6 x 8 m, låg på en kulle mitt bland de små åkrarna. Ladugården låg sydväst därom och en gammal stenkällare 50 m åt väster. En åker, Knektalyckan, låg 200 m nordost om soldattorpet. 100 m norr om torpet låg Prästalyckan

På en kulle 80 m österut låg en liten stuga, vars sten (stenfot och skorsten) användes, när man gjorde vid Anderstorp 1904. Dess samband med knektatorpet är okänt

1838 flyttade siste soldaten. Då hade gården köpts av Nydala herrgård. Knektatorpet torde då ha flyttats till gränsen mot Hökaberg i norr och kallades Lilla Skaftnäs, eller Hörnet i folkmun. När Henning Lejon 1886 genom arv blivit ägare av 1/16 mantal Skaftnäs, flyttade han till knektatorpet Lilla Skaftnäs. Gränserna för hans gårdabit fastställdes genom sämjedelning. Den som då bodde på Lilla Skaftnäs, byggde upp den stuga, som nu kallas Hörnet.

1865 uppskattades knektatorpet Lilla Skaftnäs till 1/16 förmedlat mantal

ÅBOR på knektatorpet

Soldaten Anders Persson
antagen 1682 men var 1688 sjuk hemma

Soldaten Anders Karlsson
antagen 1688 och fick avsked 1697

Soldaten Jöns Svensson, född 1697 i Malmbäcks sn och död 29/12 1718. Gift 29/9 1718 med
Kerstin Nilsdotter från Stoeryd i Svenarums sn

Jöns Svensson antagen 1716

Soldaten Mats Eriksson Uhr
Nils Matsson, född 1732 på Skaftnäs ST och död i juni 1805 i Bygget

Mats Uhr var soldat 1716-1740. 1740 "går och tigger". Vid ting 19/10 1727 hade länsman instämt soldaten Mats Uhr på Skaftnäs ST för stöld hos bonden Johan i Östra Hult (granngården i söder), för axens plockande på åkern och för en snugga, allt värderat till 6 D 16 sk, dömdes han till böter, tredubbelt, 28 D 16 sk. I brist på pengar skulle han avstraffas "corporaliter" med tre par spö och tre slag av varje. Målsäganden säges ha fått betalt för de plockade axen

Soldaten Gudmund Svensson, född 1722

antogs 1742 och kommanderades samma år på galären Duker. Var i Pommern 1760. Fick avsked 20/10 1760

1757 skulle en Håkan Månsson, född 1729 , mönstras som soldat, men han var för liten, oduglig och kasserades

Soldaten Nils Västberg, född 1741
Hustrun nämnes 1770

Antagen i september 1761. Var i Pommern 1762. 1763 var han sjuk hemma (Kan ha varit reservsoldat och bott på Häggeryd under Holkaryd)

Johan Ström, född 1743 och död 1777 på Skaftnäs ST
Gift andra gången 1773 med
Lisa Håkansdotter, född 13/1 1743 i Nöbbele i Ljunga sn och död 16/4 1813 på Älgabäck under Hättebo
Ingeborg, född 1767 på Skaftnäs ST
Stina 1776 " död 1799

Lisa hade på Intäkts ägor en stuga, som kallades Loberget. Hon flyttade vid vinterns början 1812 till Jon på Älgabäck och gjorde honom testamente - enligt dödboken. Egentligen kallades Lisas stuga Solberget. På Loberget bodde i stället Lisas syster Greta Håkansdotter, gift med korpralen Peter Ramunder

Håkan Ström, född 16/9 1751 på Stjärnebo och död 25/3 1808 på Skaftnäs ST. Gift 26/12 1779 med
Sara Magnusdotter Hjertman, född 16/12 1751 på Mossaryds ST i Ljunga sn och död 16/4 1814 på Skaftnäs ST

Jöns, född i juli 1781 på Skaftnäs ST
Lena 4/2 1784 "
Kajsa Maja 3/3 1787 " gift med Håkan Ström

Håkan antogs 1779 och blev korpral 1790. Han nödgades tigga i ungdomen. Tjänte sedan några år, innan han blev soldat för Skaftnäs. Fick tapperhetsmedalj i finska kriget. Plågades tidtals av gikt och huvudvärk.
Hustru Sara var sjuk sedan sistlidne juletid. Sängliggande de sista 14 dagarna. Fattigprocenten efter Sara blev 8 sk (enl. dödboken)
Dottern Lena gift i februari 1802 med soldaten Nils Månsson Ryd på Byhults ST Järpabo
En dotter blev som späd förkvävd av modern i sömnen

Anders Ström, född 1784 på Bastö. Soldat 1808-1811

Änkan Maja, född 1694 och död före 1797. Bodde 1776 på Skaftnäs ST

Änkan Kajsa, död före 1797 på ST. Bodde 1788 på Skaftnäs ST

Samuel Ström, född 16/3 1788 i Hults sn och död 5/6 1839 i Skuggebo. Gift 7/5 1811 med
Kajsa Maja Håkansdotter, född 3/3 1787 på Skaftnäs ST och död 14/1 1858 på fattigstugan
Håkan Henrik, född 19/12 1813 på ST död 9/4 1814
Sara Lisa 10/12 1815 " 32 t Svensbygd
Karolina Kristina 2/10 1828 "

Samuel kom 1811 från Höreda och antogs samma år till soldat för Skaftnäs. Fick avsked 1838 och flyttade då till Skuggebo. Lystes tre gånger på en söndag och vigdes fredagen därefter
Sara Lisa gift 26/12 1832 med Johannes Månsson, bodde i Skuggebo
Sven
Lena
Katarina, född 1781
Peter 1785 flyttade före 1812 till Vrigst.

Bodde 1798 på ST. Flyttade 1838 till Skuggebo ?

1838, sedan Nydala herrgård köpt Skaftnäs, flyttades soldattorpet norrut mot Hökabergsgränsen och kallades Lilla Skaftnäs eller Hörnet, man där bodde aldrig någon soldat utan endast helt vanliga torpare

Peter Abrahamsson, född 12/12 1776 i Malmbäcks sn och död 27/3 1855 på Hörnet
Lena Petersdotter, född 3/5 1778 i Vrigstads sn och död 6/12 1849 på Hörnet

Brukade Skaftnäs 1816-1838. Skrevs 1838 på socknen och 1839 på Hörnet. Han kan rimligen ha byggt upp Hörnet 1838-1839. Han hade understöd av socknen. Han gick alltid under namnet Rubben, och torpet kallades Rubbatorpet från hans tid

Anders Petersson, född 14/11 1807 i Vrigstads sn och död 25/9 1887 på Hörnet. Gift 1/1 1830 med
Stina Andersdotter, född 26/9 1797 i Tofteryds sn och död 25/7 1875 på Hörnet

Lena Maja, född	18/12	1830 i	Skaftnäs
Anna Stina	13/9	1834	"
Karl Johan	13/12	1857 på	Hörnet
Johannes August	23/6	1838 i	Skaftnäs
Johanna Sofia	6/8	1842 på	Hörnet

Tidigare brukat i Skaftnäs tillsammans med fadern. 1839 till Hörnet efter att tidigare ha varit skriven på socknen. 1866 utfattig
Dottern Lena Maja gift 21/3 1857 med Johan Peter Jonasson på Svenslund
Dottern Anna Stina gift 8/4 1860 med artilleristen Karl Otto Krieg i Bocklarebo. De flyttade 1864 till Långö utjord, där Krieg blev sågare och skogvaktare. Båda föräldrarna avled 1866. Deras tre små barn togs omhand av morföräldrarna
Sonen Johannes August gift 21/11 1863 med
Matilda Karolina Jonasdotter, född 4/2 1837 i Hylletofta
Frans Emil, född 3/8 1864 på Hörnet
1866 till Smedstorp och 1889 till Ingemarsbo i Fryele sn

Dottern Johanna Sofia gift 30/6 1868 med Jonas Gabriel Gustavsson. De flyttade 1886 till bst Hörnet

Härefter blev soldattorpet 1/16 mantal Skaftnäs

Henning Vilhelm Lejon, född 13/5 1858 på ST Fällan under Skärvälla. Gift 13/11 1879 med
Anna Elisabet Johannesdotter, född 29/12 1856 på Skogsdal

Rut Maria	född	10/5	1879	i Skärvälla
Emma		22/1	1883	"
Karl Vilhelm		18/6	1884	"
Herman Robert		12/3	1886	på Lilla Skaftnäs
Sofus		31/3	1888	"
Erik		29/3	1892	"
Anny Karolina		21/3	1892	"
Gerda Elsa Elisabet		3/1	1894	"
Gustav				
Einar				

1886 från Skärvälla och brukade 1/16 mantal Lilla Skaftnäs, som han ärvde av sin moder 1892 men redan 1895 sålde till Anders Johan Fast. Flyttade 1895 till Stockaryds sn och arrenderade Stockaryds Stom av kyrkoherde Bursell. Flyttade så småningom till Elmeberg i Stockaryd

Anders Johan Fast, född 13/9 1842 i Flahult och död 23/8 1927 på ålderdomshemmet. Gift andra gången 3/6 1871 Tilda Maria Danielsdotter, född 27/12 1853 i Svensbygd och död 25/5 1913 på Lilla Skaftnäs

Emma Josefina,	född	30/11	1877	på Valkötorpet
Jenny Elisabet		2/3	1880	"
Oskar		1/11	1882	"
Ester Alfrida		13/11	1887	"
Johan Axel Viktor		22/3	1890	"
Gustav Martin		24/2	1893	"
August Bernhard		21/6	1895	på Lilla Skaftnäs
Rut		13/8	1898	"

1895 från Valkötorpet. 1916 till Hörnet. 1926 till ålderdomshemmet

Dottern Emma Josefina gift 22/8 1903 med Johan Gustav Lindberg från Krokavadet i Svenarums sn och flyttade dit

Sonen Oskar flyttade 1901 till Jämtland, 1903 till Barnarp. Gift 17/6 1910 med Ellen Lindsten från Lundby och flyttade till Hättebo, 1914 till Hörnet och 1916 till Hästhagen under Lundby i Vrigstads sn

Anders Gunnar,	född	29/1	1914	på Lilla Skaftnäs
Vivi		12/2	1916	"

Dottern Ester Alfrida flyttade 1907 till Amerika

Sonen Johan flyttade 1913 till Värnamo och blev smed

Sonen Gustav flyttade 1915 till Bocklarebo

Sonen August Bernhard reste 1913 till Amerika

Dottern Rut gift 15/2 1921 med Axel Enok Andersson från Hagen under Hubbestad i Svenarums sn och flyttade dit

Robert Klasson, född 8/8 1876 på Tegelviken
Gift 10/12 1896 med
Ester Stork, född 13/6 1874 i Spinkamålen i Svenarums sn
Karl Gustav, född 2/6 1895 på Lilla Skaftnäs
Elsa Linnea 19/2 1901 "

1916 från Bagghemmet. 1921 till Henriksbo i Tofteryds sn

Karl Erlandsson, född 15/10 1870 på Nydala Herrgård och död 29/7 1943 på Hörnet. Gift 9/4 1898 med
Ida Fagell, född 29/11 1877 i Vrigstads sn och död 5/2 1960 på Hörnet

Elsa,	född 16/2	1899	på Nydala herrgård	
Tyra	26/8	1902	i Svenarum	1923 t Tofteryd
Herbert	19/7	1905	på Östanskog	
Gunnar	30/10	1907	"	1926 t Vrigstad
Erik	7/3	1911	"	äger nu gården
Bertil	18/9	1916	"	1944 t Landsbro
Åke	6/7	1919	"	1939 t Landsbro

1921 från Östanskog och köpte 1/16 mantal Lilla Skaftnäs. 1936 till Hörnet

Dottern Elsa gift 28/3 1925 med Axel Ljunglöf i Söndra i Hjälmseryds sn och flyttade dit. Deras son Karl Erik, född 30/6 1925 på Lilla Skaftnäs

Sonen Herbert blev predikant och har arbetat för Helgelseförbundet i Värnamo

Sonen Gunnar gift 4/7 1936 med Ester Sjögren i Vrigstad och blev snickare på HSB i Nässjö

Sonen Erik gift 5/6 1937 med Gunhild Andersson i Sandvik 1:5. Flyttade 1947 till Nässjö. Äger nu gården